

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak :

Egész évre --- --- 8 kor.
Fél évre --- --- 4 „
Negyed évre --- --- 2 „

Pénzküldemények a

SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T. címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vásárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak :

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánkozásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. október 1.

53. szám.

Az alsó erdészeti szakoktatás.

(Folytatás.)

Az oklevelünk értéke, — melynek teljes ismerését még most sem tudtuk elérni, — nagyon illuzoriussá válnék, ha beállana az a könnyen elképzelhető eset, hogy valamely magánbirtok egy-egy erdőgondnokságát felsőbb iskolás vezetné, valamelyik szomszédos kincstári vagy állami erdőgondnokságot ellenben főiskolás, előbbi belterjesen és meglehetősen önállóan, utóbbi a kincstárnál még tulnyomó külterjességgel és a hivatalos járószalagon. Ugyancsak feltolul a felületesen szemlélő laikus előtt az a kérdés, hogy vajjon miért van szükség arra a főiskolai oklevélre és a megszerzésével járó sok anyagi áldozatra és szellemi munkára, mikor a nélkül is azonos munkakört tölt be sikeresen egy oklevél nélküli egyén, a ki az ő jogosultságát ez állásra sokkal könnyebben és olcsóbban szerezte meg.

Vegyük szemügyre evvel szemben az oszták felsőbb iskolai végzettség előnyeit.

Első sorban említem, mivel ugyancsak elég sűrűn hangoztatják a kisebb igényt, a melylyel a felsőbb iskolát végzett, — a főiskolához viszonyítva, — fellép. Ez ugyan tény, de olyan tény, mely a felsőbb iskola mostani szervezése mellett, különösen az egyéves önkéntességi jog megadása következtében mindinkább veszít súlyából. Felsőbb iskolai tanárok szájából hallottam a panaszt, hogy a tanulók igénye képzett-

ségükhöz képest tulnag, úgy hogy — a mi a majdnem azonos munkakör mellett nem is csoda, — közel ugyanazon igényekkel lépnek fel, mint a főiskolások. Hogy ennek dacára sokan elfogadnak gyenge javadalmazású állásokat, annak oka a tultermelés, a mi hasonló helyzetbe kényszeríti a végzetteket, mint nálunk régebben a műszaki dijnokok voltak. El kell fogadniok akár mily silány díjazást, mert sok az eszkimó és kevés a főka. Kaán bukovinai esete is e mellett tanuskodik.

Elvitázhatatlan tény, hogy különösen a magánbirtokosok szívesen alkalmazzák a felsőbb iskolást. Ennek okát — az említett kisebb igényektől eltekintve — a következőkben találom. Az intézetek nagyjából magánintézetek, fenntartják a „Forstschulverein“-ok, melynek tagjai és ennél fogva az iskola gondnokai és védői között vannak az erdőbirtokosok maguk is. Ezeknek erdőtisztjei nagyon természetesen ebbe az iskolába adják gyermekeiket vagy rokonaikat; a mikor végeztek, többnyire vissza is kerülnek szüleik mellé vagy az illető birtokos más erdőgondnokságához, esetleg a birtokos ajánlatára valamely ismerőséhez, akár idegen országba is. Nem egy családot találunk ott, a hol az erdész, illetőleg a vadászat mestersége örökös a családban és jóformán el sem tudják azt képzelni, hogy a fiu más pályára menjen. Ezekből kerül ki a legjobb anyag.

Az iskolák tulnyomóan az illető vidékről

kapják és viszont ugyanarra a vidékre adják tanulóikat, a hol az iskola áll; a tanulók tehát már eleve — még az oktatás előtt — ismerik a helyi viszonyokat; a kiképzésnél még hozzá már az alapszabályok többnyire előírják, hogy az illető vidék sajátos viszonyaira különös tekintettel kell lenni. A végzett tanulóban tehát lehetőség szerint ki vannak fejlesztve a helyi ismeretek.

Az iskola tanulói jórészt oly családból származván, melyben a vadászat mestersége örökös, a tanuló is már gyermekkorától ismeri és üzi; az intézet ehhez még alapos elméleti és gyakorlati tudást ad neki, minek következtében a tanulók majdnem kivétel nélkül jó vadászok és vadtenyésztők, a mi magánbirtokosnál rendesen elsőrangú tényező.

Ehhez járul, hogy az intézetben szigorú fegyellemmel és felügyelettel kényszerítik a tanulókat a munkára és tanulásra, a mi a tanulók számára képest nagyszámu tanári testület mellett könnyű és eredményes, úgy, hogy a kikerülő tanuló, a majdnem kivétel nélkül már eleve meglevő gyakorlati tapasztalatai mellé nagyon beható elméleti és gyakorlati oktatást nyert, mit még fokoz az a körülmény, hogy éppen a gondos felügyelet következtében gyenge alig maradhat meg. Ezek eredményezik összességükben, hogy az osztrák felsőbb iskola tényleg jól kiképzett és hasznavehető gyakorlati embereket állít az életbe.

Valóban nagy előnyök ezek.

Ha azonban közelebbről vizsgáljuk, azt látjuk, hogy ezek az előnyök egyáltalán nem fakadnak az intézet felsőbb iskola voltából! Ezek, a mennyiben a mi hazai viszonyaink között ma nap egyáltalán felfedezhetők, megszereshetők minden más iskolán is, akár főiskola az, akár erdőőri szakiskola; illetőleg kell, hogy már az iskolát megelőzőleg meglegyenek.

Mérlegelve a fent elmondottakat, nem tartanám helyesnek, ha osztrák mintára felsőbb erdészeti iskolákat létesítenénk; különösen nem jelenleg, a midőn főiskolánkat sem birtuk még olyan intézetté alakítani, a milyennek — úgy gondolom, — minden erdész látni szeretné, önálló erdészeti főiskolává és midőn a főiskola végzett hallgatóinak sem vagyunk képesek tiszteletes megélhetést nyújtani.

Törekednünk kell ellenben arra, hogy olyan intézeteket létesítsünk, melyekben szerény igényű, szorgalmas embereket neveljünk első sorban erdőőri és vadőri teendőkre, a kik e mellett alkalmasak legyenek műszaki segédszolgálatra és — legalább a tehetségesebbek közülük — kis birtokok önálló kezelésére.

Ilyen egyének nevelésére meg van alapunk jelenlegi erdőőri szakiskoláinkban; csekély anyagi áldozattal és a szervezet célszerű átalakításával olyan intézetekké fejleszthetjük azokat, melyek magyar erdőöröket és vadöröket nevelhetnek és melyek végzettjeiknek oly képzettséget adhatnak,

A nyulak viszontagságai.

A „Magyarország“ után.

Írta: Tanos Pál.

(Folytatás és vége.)

A Hektor pedig, visszaemlékezve arra, hogy nemrég még mennyire puffogott ezekre a kis madarakra a puska, mennyit hozott el ő maga ezekből nekem s hogy milyen nagyokat mulattunk ezeken mindaketten: csodálkozva s szemrehányólag nézett reám, mintha csak azt akarta volna megkérdezni tőlem, hogy: hát ez már mi-csoda eljárás egy vadásztól? . . .

— Nem baj ez, Hektor kutyám. A vadászhoz nagyon hozzáillik időnkint az irgalom is. Menjünk tovább. Hiszen nyulra akarunk ma vadászni. Ezeknek a tanyájára pedig majd csak most érünk el. Ott a nagyszáru

kolompérokknak, a nagy lapuleveles répáknak az országa, oda menjünk!

És lám, még jól ott se vagyunk, már áll az én kutyám. És nyulat áll. Kétségtelen ez abból a jelből, hogy egészen közelre néz s minduntalan reám sandít s hogy az első jobb lábát fölemelve tartja, amit semmiféle más vad tiszteletére meg nem tesz. Egy vadkender csomó áll itt a kolompér szélén, erre néz a kutya, abban kell a nyulnak lapulnia. Odamegyek egészen s körüljárom azt a vadkenderligetet, de hasztalan kémlelek bele minden oldalról, én nem látok itt mást, csak kender, csak gáz, amelynek még egy szálcakaja se mozdul. Persze nemcsak a kutya látja és kíséri folytonos figyelemmel a nyulat, hanem ez is látja az ő nagy ellenségeit s meg nem mozdulna semmiért. De végül is kiugratjuk onnan közös erővel s ekkor aztán szalad ez a szegény állat egész testével szinte teljesen a földre lapultan, füleit hátára fektetve, úgy, ahogyan erre az Isten képessé tette.

A kutya helyben marad mozdulatlanul, s várja,

hogy önállóbb hatáskört is lehessen rájuk ruházni; e mellett pedig nem fogják veszélyeztetni a főiskola hallgatóinak megélhetését, mert igényeik és minőségük olyan, hogy főiskolásként való állásoknál tekintetbe nem jöhetnek.

Ha szemügyre vesszük a fentebb elősorolt erdőőri szakiskolák szervezetét, azt látjuk, hogy bármennyire eltérők is a szervezés és oktatás módozatai, mégis bizonyos egyforma jelleg vonul végig valamennyi intézetben.

A cél mindenütt védelmi és műszaki segédszolgálatra alkalmas közegek nevelése, legtöbb esetben avval a megtoldással, hogy a kikerülő egyének apróbb vagy külterjes erdőgazdaság vezetésére is képesek legyenek.

A mi a szaktárgyakat illeti, azok a különböző intézeteken meglehetősen egyeznek meg terjedelemben is, míg ellenben az általános tárgyak dolgában nagyok az eltérések.

Feltűnő, hogy majdnem valamennyi intézet aránylag magasfoku előképzettséget kíván és a hol kevesebbel is megelégesznek, ott az intézetben gondoskodnak a tanulók általános ismereteinek lehető gyarapításáról. Ennek az a magyarázata, hogy ama magas követelményeknek, melyeket külföldön majdnem mindenütt támasztanak az erdőőrrel szemben, alacsonyabb műveltségű ember csak kiválóbb szellemi tehetség birtokában tudna megfelelni, különösen pedig nem tudná elsajátítani a néhol nagyon rövidre szabott kiképzési idő alatt a megkövetelt sok elméleti ismeretet.

Ha összehasonlítjuk a mi szakiskolánk előírt tananyagát a külföldiekkel, azt látjuk, hogy nem sokkal kevesebb az ismeretek tömege, melyet a mi szakiskolásunknak el kellene sajátítani úgy, hogy nem is sokat kell bővíteni ezen az anyagon, hogy elérjük a külföldieket. Az előképzettség azonban nálunk hasonlíthatatlanul gyengébb, annyira, hogy nálunk a tanulóknak aránylag csak csekély százaléka bírja az előadott anyagot megemésztetni. Azokról, a kik a mostani tanításunkat tényleg követni bírják, meg vagyok győződve, hogy — kellő gyakorlat után — az osztrák vagy német „Förster“ munkáját megelégedésre bírnák elvégezni.

Ezekből azt a következtetést vonom le, hogy nem a tanítás anyagán és módján mulhatik, hogy a mi szakiskolásunk annyira nem felel meg a gyakorlatban. A hibát és vele együtt az orvoslás alapját másutt kell keresnünk. Ebben a nézetemben megerősít az a körülmény, hogy külföldön, a sokféle szervezetű szakiskolán mindenütt tudtak megfelelő sikert elérni, a minek titkát abban találom, hogy a felveendő emberanyag iránt meglehetősen magas követelményeket támasztanak és a selejtezésnél nagy szigorral járnak el. Nem annyira a szervezés és tanítás módján, mint inkább a tanítandó emberanyag minőségén mulik a siker vagy balsiker, továbbá azon, hogy a kikerülő embert olyan viszonyok közé állítsuk, a hol megszerzett tudását és képességeit értékesíteni is tudja.

reszkette az egész testén, hogy mikor durranik a puska, hogy mikor esik el a nyul? És a puska durranik, de a nyul — szalad tovább. A kutyát kirázza a hideg s hangosan vacog a foga mellettem. Ujra hangzik a lövés s erre magas bukfencet vet a nyul: a fejét érte a lövés. Most már fut a kutya is, tudva, hogy ehhez világos joga van, ha a nyul elesett. Ez még mindig föl-föl veti magát, amíg a kutya oda nem ér; akkor hamar véget ér az a kinlódás. Nagy mester ebben a Hektor. Legelőször is a torkát tapogatja meg éles fogaival, aztán pedig jól megrázza egy párszor a levegőben, ami véget vet minden szenvedésnek. Most már büszkén, fölemelt fővel hozza el hozzám s mintha csak azt mondaná nekem: lásd, milyen derék legény vagyok én!

Szép, kifejtett idejű süldő az áldozat. Nem érhettem meg a jövő esztendő s ennek sok élvezetét.

Vadászembernek egy nyul nem teher. Miért ne lőnénk melléje egy másikat is? Menjünk tovább Hektor!

S a répa föld bokros lombjai között újra nyulat áll a kutya. Itt már nincs olyan gaz, tisztább a többször

kapált föld, mint amott a kolompérban. Itt már én is jól látom, szeméinek fénye árulta el, hogy hol, hogyan fekszik a nyuszi. Szépen, föltétlen biztossággal meglőhetném a kutya feje fölött ott fektében. A Hektor is mintha ezt tanácsolná nekem reám sandító tekintetével. No de, csak nem teszek ilyet szégyenszemre itt, ezen a teljesen sik, mindenütt jól belátható helyen.

— Brr! Ugraszd ki Hektor! — A kutya szót fogad, beugrik s a nyul, meglapulva a répa lombjai alatt, mint a nyil, úgy szalad, és — hasztalanul megy rá két lövés egymásután, a nyul még mindig szalad, vigan, mindig sebesebben, mint akinek semmi baja sincs.

— Hát, szégyen ide, szégyen oda, kedves kutyám, ezt bizony elhibáztuk, Hektor!

S Hektor ezt bizony jobban restelte, mint én magam.

De most már azért is lövünk még egy nyulat, ilyen szégyennel nem megyünk haza.

Egy darab jól megérett csalamádé sárgállik ott jobbról. Menjünk oda. Ennek a sűrűjében lövés nélkül menekült el a nyul. Megyünk hát odább. Hazafelé men-

Mai alsóbb szakoktatásunkon meglátszik a német minta, az a minta mely hazájában kisebb-nagyobb változtatással mindenütt bevált!

Nálunk egyelőre nem vált be!

Ugy gondolom nagyon helyes nyomom jár Kaán, a midőn azt állatja, hogy a mi rendszerünk egyrészt azért nem vált be, mert nincs összhangban a hazai viszonyainkkal és a szakiskoláinkból kikerült erdőőr, — mindig feltéve, hogy képes volt elsajátítani az ottani oktatást és egyébkép is törekvő, szorgalmas ember, — nem találja meg vagy csak ritka esetben helyét a mai kincstári erdőgazdaságunkban. Jól végzett, ambícióval és tehetséggel bíró szakiskolás, ha belép a gyakorlatba, csakhamar arra a belátásra jut, hogy ő tudna többet, jobbat produkálni, de nincs hozzá tere. Az erdőgondnok teendőinek jó részét képes volna ellátni a védkerületes erdőőr, a mi viszont annak vállairól levinné a munka egy részét, úgy hogy többet foglalkozhatnék erdejével, a minek üdvös hatása nem maradna el!

(Folytatása következik.)

Járásiak mozgalma.

Az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott kartársaknak államosításuk, illetve helyzetük javítása iránt megindított országos mozgalma immár befejezéséhez közeledik, mert mint annak indítója, Sticz László vesz-

prémi járási erdőőr kartársunk értesít, a 43 állami erdőhivatal közül 27 megküldte már az emlékirat megszerkesztéséhez szükséges adatokat, 16 pedig nem s miután ezekről az adatok már alig remélhetők, a meglevőket átadta már az emlékirat szerkesztőjének feldolgozás végett.

Az egész mozgalomra és annak lefolyására majd az emlékirat megjelenése után még egyszer vissza fogunk térni; most még csak Sticz László kartársunk következő újabb nyilvános nyugtázását közöljük:

1. Lencsés Ambrus m. kir. erdész ur Nagyszebenből jegyzőkönyvet és 5 kor. 60 fillért küldött.

2. Németh Sámuel járási erdőőr Besztercéről beküldte a szolgálati és fegyelmi szabályokat, jegyzőkönyvet és 12 kor. 80 fillért.

3. Pásztóhy Ernő vargyasi járási erdőgondnok urtól jegyzőkönyv, szakvélemény és 6 korona érkezett.

4. Bögözi Gyárfás központi járási erdőőr Miskolcra 2 kor. 40 fillért küldött.

5. Vendel Antal perlaki járási erdőőr hozzájárult a költségekhez 80 fillérrel.

6. Bedő Mihály Borossebestől küldött 3 kor. 20 fillért.

7. Plachy Teofil járási erdőgondnok urtól jegyzőkönyv és 7 kor. 20 fillér érkezett.

8. A brassói állami erdőhivatal két jegyzőkönyvet és 17 kor. 60 fillért küldött.

9. A segesvári állami erdőhivatal kerületéhez tartozó 5 erdőgondnokság személyzete a fenhatósága útján öt jegyzőkönyvet és 40 erdőőr után 32 korona hozzájárulási összeget küldött.

10. Lukács Sándor Páty m. kir. megyei, községi erdőőr hozzájárult a költségekhez 80 fillérrel.

11. Ay Antal járási erdőőr Piliscsabáról beküldött 1 kor. 60 fillér hozzájárulási költséget.

A költségek fedezésére eddig beérkezett összesen 337 kor. 10 fillér.

tünkben vizsgáljuk meg a káposztást. Ennek a nedves földje is hűvös és nagy levelei is jó árnyékot adnak.

Ennek a rétre dülő szélén már áll a kutya. Ott fekszik a nyul egy szélső káposztafej alatt. Szemközt nézi a kutyát, de, bár ugrásra készen van minden porcikája, még fekvő füleit se mozditja. A Hektor felém sandít minduntalan s nyilvánvalóan azt tanácsolja, hogy no lőjek már, itt fektében lőjek erre a nyulra, nehogy megint úgy járjunk, mint az imént.

Magam is belátom, hogy a kutyának igaza van, hogy ez a tapasztalt vén nyul már első ugrása után úgy elbujhatik ezek között a büszkélkedő káposztafejek között, hogy könnyen elhibázhatom, vagy talán még lövést se tehetek rá. Meglövöm hát fektében. A vadászatnál is jó az, ami biztos. Néhány lépést visszahátrálok, hogy ne olyan nagyon közről lőjek és oldalvást térek ki, hogy ne a kutya feje fölött fűtüljön a lövés. Megtörtént . . . Teljesen szétroncsolt fejjel feküdt a megelégedett kutya előtt egy már alig mozgó vén nyul.

De még kezembe se vettem áldozatomat, már láttam,

hogy én bizony ezzel az egy lövéssel nem is egy, hanem — több nyulat pusztítottam el. Vén anyanyul volt, melynek alakja világosan tanusította, hogy talán csak alig pár napja volt még hátra a megfiadzásig. Sokszor megcsik a nyulaknál az ilyen kései szerelem, épp úgy, mint a tulságosan korai nászmulatság. S én azzal vigasztaltam magamat, hogy az októberben napvilágot látott nyulfiak épp úgy elpusztulnak rendszerint, mint a márciusi süldők.

Részben hogy nyulaim terhének minőségéről meggyőződést szerezhessek, de másrészt főleg azért, hogy merőben fölös terhet ne cipeljek, a bélrészeket kidozandó, ott azonnal fölbontottam a nyulakat, s az öreg nyulban csakugyan két teljesen kifejlett fia volt elevenen, sértetlenül. Alighogy kikerültek bőrtönukből, már mászni próbáltak és — keresték az anyjuk emlőjét. Ez pedig ott volt egészen mellettük. Ott feküdt halva az anyjuk, de az emlőjéből így is csurgott az anyatej. A szájukba adtam az emlőt s ezek szopták holt anyjuknak még élő és éltető anyatejét . . .

Most nem akarunk még kritikát gyakorolni az egész mozgalom felett, csak annyit akarunk egyelőre megjegyezni, hogy az eddigi adatok szerint ahhoz csak a jóval kisebb része a járási kartársaknak csatlakozott, a mi bizony elég szomorú dolog. Reméljük, hogy az emlékirat az egésznek hü tükrét fogja adni s akkor majd egész tárgyilagosan elmélkedhetünk a dolog felett.

Itt közöljük a hosszufalvi kartársak jegyzőkönyvét, melyet a brassói állami erdőhivatal által hozzájuk intézett felhívás folytán megtartott értekezletükön vettek fel. A jegyzőkönyv a következő:

J e g y z ő k ö n y v.

Felvétetett Hosszufaluban, 1905. évi szeptember hó 1-ső napján a brassói m. kir. állami erdőhivatal felhívása alapján megtartott erdőőri értekezleten, a Sticz László kerületi erdőőr által megindított országos mozgalomhoz való csatlakozás tárgyában.

Jelen voltak alulirottak.

Szakály József, ki az értekezletet a mai napra összehívta, a megjelenteket szívélyesen üdvözlí s felolvassa az Erdészeti Ujság f.évi 24-ik számában megjelent felhívást, továbbá örömmel tudatja, hogy a mozgalmat szeretett előljáróik is helyeslik és pártfogásukat, melynek üdvös hatását már eddig is többször érezték, ebben az esetben is biztosították és végül felkéri a jelenlevőket, hogy egy elnököt, egy alelnököt és egy jegyzőt választani szíveskedjenek.

Egyhangulag megválasztottak: elnökké Szakály József, alelnökké Veres András és jegyzővé Dénes Gábor.

A megválasztottak ezt a tiszteletbeli állásukat elfogadják s elnök a gyűlést megnyitva, az országos mozgalom célját és szükségességét a következőkben ismerteti:

A hosszufalvi m. kir. járási erdőgondnokság kezelése alatt levő községi és egyházi erdők és kopár területek kiterjedése kerekszámban 34000 kat. hold. Ez a

Négy nyulat vittem haza. Kettőt halva, kettőt életben. Ezeket az élőket fölneveltük, egész télen át jól tartottuk, tavasszal pedig megjelölt füleikkel a legszebb, a legjobb helyen szabadon eresztettük.

Az egyikük soha se került elő hosszú évek multával se; de a másik már a másik tél legelső hajtóvadászatán legelsőnek esett áldozatul.

† **Elárulta magát.** Leány: Kedves papa, midőn előbb azon a sötét házi folyósón menék, egyszerre csak hirtelenül egy fiatalember ugrék hozzám és órámat leszakítá.

A tya: Nos, és te nem is védelmezted magadat?

Leány: Az a fiatalember oly tisztességesnek nézett ki . . . első pillanatban azt gondoltam, hogy meg akar engem csókolni!

*

† **Nem veszélyes fenyegetés.** Ifju (koca vadász): Ha nem hallgat meg, kisasszony, főbelövöm magamat!

Kisasszony: Ugy sem találná el magát.

terület a hétfalusi közigazgatási járás határán fekszik és magánkaszálok által több kisebb-nagyobb darabra van szaggatva. Védelmi szempontból 4 erdőőri kerületre van beosztva s minden ilyen kerülethez tartozik 1—2 községi csemetekert és egy őrház, a hol a fuvarozás ellenőriztetik és a szállított anyag szabályszerűen elkönyveltetik.

A személyzet áll 1 központi, 4 szolgálatvezető, 2 alárendelt erdőőről és 8 szakvizsgázott erdőszolgából. Az erdőőrök évi összjavadalmazása 888 koronában, az erdőszolgáké 332 koronában van megállapítva. Már pedig ebből — tekintettel a nehéz megélhetési viszonyokra — még a legszerényebb életmód mellett is vajmi keveset, vagy éppen semmit sem lehet megtakarítani s így a terhes szolgálat mellett napról-napra fokozódó aggodalommal kell öreg napjainkra gondolnunk, midőn majd a természet törvényei szerint szolgálatképtelenné leszünk, mert nyugdíjazásunkról még eddig gondoskodva nincs.

Ezek után az elnök a következő javaslatot terjeszti az értekezlet elé:

Mondja ki az értekezlet határozatilag, hogy a járásiak államosítását célzó mozgalomhoz szívvel-lélekkel csatlakozik és annak további vezetésével Sticz László veszprémi pályatársunkat bizzuk meg azzal a megjegyzéssel, hogy a magas kormányhoz keblünkben választott küldöttség után felterjesztendő emlékiratban, tekintettel arra, hogy mi is köz-, sőt állami érdekű szolgálatot teljesítünk, államosításunkat kérelmezzük, illetve a birtokok által fizetendő erdőőrzési évi járulék átvétele kapcsán m. kir. erdőőrökké neveztesse ki, vagy ha ez nem lehetséges, akkor a vármegyei nyugdíjalapba vételessünk fel.

H a t á r o z a t:

Egybegyűltek az elnök ismertetése után javaslatát és az abban előadottakat egyhangulag elfogadják s felkérlik őt, hogy a magas kormányhoz felmenendő küldöttséghez annak idején csatlakozzék és ott őket képviselje.

Felkérlik továbbá, hogy a mozgalom anyagi segélyezésére személyenként 80 fillért és ezt a jegyzőkönyvet a mozgalom vezetőjéhez azzal a kéréssel küldje meg, hogy a befizetett összeget az Erdészeti Ujság hasábjain nyugtázza, egyuttal pedig ugyanehhez a laphoz a jegyzőkönyv másolatát is közlés végett juttassa el.

Több tárgy nem lévén, a jegyzőkönyv felolvasás után lezáratott és aláíratott.

Kelt mint fent.

Szakály József s. k., elnök. Veres András s. k., alelnök. Dénes Gábor s. k., jegyző. Gergely János s. k., Molnár Márton s. k., Tóth István s. k., Gábor Márton s. k., Tamás Lajos s. k. Czintos Lajos s. k., Gergely János s. k., Tamás András s. k., Szántay János s. k., Csiki György s. k.

A NAGYVILÁGBÓL.

A közvélemény abban a hitben volt, hogy a múlt hó 23-ika, mely napon Ő felsége a király a koalíciós pártok vezérferfiait kihallgatáson fogadta, végre meghozza az annyira kívánatos és olyan régóta várva-várt megegyezést a korona és az országgyűlési pártok többsége között és hogy sikerülni fog az alkotmányos kormányt ennek soraiból megalakítani. Nem így történt. A kihallgatás ugyanis nem is volt az, mit neve mutat, hanem Ő felsége a király rövid négy és fél perc alatt elősorolta azt a programot, a melynek elfogadása esetén hajlandó az országgyűlési többséget képező pártokból a miniszteriumot kinevezni s ezután azzal bocsátotta el a vezérferfiakat, hogy erre vonatkozó elhatározásukat közöljék Goluchovszky osztrák külügyminiszterrel. A pártvezérek ezzel érintkezésbe is léptek ugyan, de csak azért, hogy kijelentsék neki, hogy ők Magyarországot érintő ügyekben csak magyar emberrel hajlandók tárgyalni. Erre Ő felsége Cziráky Béla gróf udvari főmarsallt bizta meg a tárgyalással, mely azonban szintén eredménytelen maradt, mert az Ő felsége által adott programot, mint elveikkel ellenkezőt a koalíciós pártok vezérei nem voltak hajlandók elfogadni s rögtön vissza is tértek Budapestre, hol a nép lelkes tüntetéssel fogadta őket s azóta is folytonos ünneplésben van részük. Ujabban az a hír merült fel a lapokban, hogy a budapesti negyedik hadtestet legközelebb kicserélik a zágrábi tizenharmadik hadtesttel, a mi nagy megdöbbenést keltett, a hír azonban eddig még nem lett megerősítve. Az országgyűlési koalíciós pártok f. hó 3-án gyűlést tartanak, hogy együttesen óvást emeljenek vezéreik rideg fogadtatása ellen.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Védekezés az elvetélés terjedése ellen.

Az angol mezőgazdasági egylet körlevélben ismereti az angol állattenyésztőkkel a tehenek oly gyakori járványos elvetelésének lényegét és ezen betegség elfojtását célzó kezelés módját. E körlevél hangsúlyozza, hogy a belső használatra rendelt gyógyszerek nem szüntethetik meg a bajt, melynek inkább előzetes rendszabályok alkalmazásával lehet és kell elejét venni. Ily rendszabályok mindazok, melyek általában szükségesek ahhoz, hogy marhaállományunk egészségét állandó épségben fenntartsuk; szükséges ezenkívül fertőző és más különleges rendszabályok alkalmazása minden esetben, ha a marhaállományban elvetelési esetek fordultak elő. — Ha egy csordában koraszülés esete lép fel, bizonyos, évről-évre ismétlődő időközökben, szinte kétségtelen, hogy

járványszerű elveteléssel van dolgunk, minek többnyire fertőzés az oka.

A betegség közvetlen előidézője egy hasadó gomba csirája, mely az anyaméhbe kerül, ott a magzat-burokhártyára s annak közeibe fészkel magát és ott sokszorosan szaporodik.

A borju időelőtti kivetése a gombák okozta gyuladása és izgatása az anyaméhnek. Tény, hogy a fertőzés dacára is fordulhat elő normalis szülés, de csak az esetben, ha a fertőzést okozó élősdiek csak kis mennyiségben vannak jelen és a terhesség előrehaladott idejében kerültek az anyaméhbe. Az ily módon megbetegedett tehén mindenféle váladéka telítve van a betegség okozó élősdiek csiráival — különösen az elvetélés idejében és után — s így e váladékok a betegség terjesztésére különösen alkalmasak. Igen valószínű, hogy eme váladékok tényleg eszközei a betegség terjedésének, ha másképp nem, hát úgy, hogy az egészséges állat farka az ürülékbe ér, azt felszedi és a szeméremajkakát fertőzi vele — de lehet a betegség terjesztője a bika is, ha a beteg tehénnel nemsokára az elvetélés után érintkezik.

Ha a járványszerű elvetelés esete nyilván fennforog, ugyanoly rendszabályok foganatosítása, ugyanoly kezelés válik szükségessé, mint minden más fertőző betegség esetében. E rendszabályok legelseje a beteg és gyanús állatok teljes elkülönítése; épp ily fontos a koraszülött és minden szülési váladék megsemmisítése tüzzel vagy más alkalmas módon. Szükségessé válik az istálló gyakori tisztogatása és fertőtlenítése, minél elsősorban a padló jön tekintetbe, különösen pedig azon része, hol a tehenek hátsórészeikkel állanak, így a ganélevezetékek is, melyek fertőtlenítése a miazmás ürülékekre való tekintettel különösen lényeges. Épp ily fontos a tehenek farktövének, szeméremajkainak és minden hátsórészenek naponkénti mosása valamely alkalmas fertőtlenítő oldattal. Ilyenül ajánljuk a kékkő, klórmész és karbolsav keverék egy adagának 50 adag vízben való oldatát, mely annál jobb eredményre vezet, mennél bőkezűbben bánunk vele. A hátsórészek mosására a sublimat oldat is alkalmas, (vegyük gyógyszertárban) de elővigyázatosan kell kezelni, mert mérges és így veszélyes lehet. Vigyázzunk tehát, hogy az oldatot a tehén le ne nyalhassa, micélből kötözzük jó rövidre.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Indiai vadászok.** India vagyons emberei életük legnagyobb részét vadászattal töltik. Nagy összeget áldoznak a vadászterületért s a rengeteg erdőben sok vad akad a gyönyörű argusfácántól kezdve a legveszedelmesebb ragadozóig. Az indiai nábob udvarában egész sereg léhűtőt tart, a kiknek skarr, vadász a nevük. Érdekesekek ezek az indiai előkelőségek; pénzük rengeteg sok van és egy cseppet sem kell takarékoskodniok vele, mert bányáik és termőföldjeik oly jövedelmet hoz-

nak, mint sehol a világon. Az indiai nábob felesége királyi módon él, de férjével együtt ő is állandóan az élet egyhanguságáról panaszkodik. A vadászatra a hölgyek is szívesen eljárnak és egy kedves módját gyakorolják a vadfelhajtásnak — a mi valaha nálunk is megvolt — a sólyommal való üldözést. Az udvari vadászcsapat feje az elefánt vezető. Rendesen benszülött, a ki nemcsak a szelid elefántokat gondozza és idomítja, hanem alaposan érti azt is, miként kell a vad elefántot törbe csalni. Az ő keze alatt vannak a párduc- és sólyomszelidítők és a kutyaidomítók. A puskák és vadászkések rendbentartásáról is egész sereg ember gondoskodik. A párduc Indiában igen rettegett ragadozó, de könnyen megszeli, s mint háziállat igen hűséges és ragaszkodó, csak a legritkábban tör ki rajta a vadtermészet, s válik veszedelmessé. Kis korában kell elfogni, a mikor még akkora, mint egy házi macska, ilyenkor éppen olyan pajkos és játékos, mint a kis cica. Rabságában igen jól érzi magát s az idomítónak nincs vele sok baja. A felnőtt párduc a tigrishez hasonlít, de színe olyan, hogy midőn a fák ágai között lesre huzódik, még a leggyakorlottabb szem sem fedezi föl. A párducot bekötött szemmel viszik a vadászatra s csak a vad közelében bocsátják szabadon. Egy-kettőre ráveti magát áldozatára, hamar végez vele és sértetlenül teszi gazdája lába elé. Sokkal nehezebb a sólyom betanítása. A kiéheztetett madarat kezébe veszi mestere s egy darad nyers hust hajít a levegőbe; a sólyom rikoltva repül utána, elkapja, de e pillanatban mestere a lábára kötött lánccal visszarántja s elveszi tőle hust. Ezt addig gyakorolják vele, míg megszeli s az élő állatot is elfogva, sértetlenül gazdájához viszi. A sólyom nemcsak szárnyasra használható, de nyul, zerge, őz s más kisebb emlősre is rácsap, éles karmaival megbénítva áldozatát, hamar puskacső elé tereli. Az az előnye van a vadászkutya fölött, hogy a vadat a sürübe is üzheti, sőt a vízben is megtámadhatja. Érdekes látvány, mikor egy indiai vadásztársaság menete elindul. Elül megy az elefántvezető, legokosabb állata nyakán ülve, utána vezetik a bekötöttfejű párducokat, e pajkos állatok vidáman ugrálnak s a legények ugyancsak nehezen tudják őket féken tartani. Majd a vadásztársaság tagjai következnek, nagy részük lóháton, mások az elefántok hátán csinos sátorban ülnek, vannak közöttük hölgyek is, kik sólymukat kézen tartják. Egész sereg vadászkutyát vezetnek, míg a társzekerek hosszú sora zárja be a menetet. A vadászok elé leggyakrabban kerül tigris, párduc, farkas, medve és hiéna. A legutóbbi öt év alatt 6851 medvét, 18,632 párducot, 8000 egynéhány hiénát és ugyanannyi farkast öltek meg. Az angol kormány fizet is a ragadozók pusztításáért, azért egész sereg ember foglalkozik a ragadozók vadászásával. Természetes, hogy ilyen veszedelmes állatokkal szemben az ember élete veszedelmen forog, pedig nem ezek okozzák gyakran a vadász vesztét, hanem a kigyók. Ezek a félelmetes állatok még mindig nagy számmal vannak, bár folyton pusztítják és bármennyire undorító dolognak látszik is a kigyóra vadászni, mégis sok előkelő ember van Indiában, a ki szenvedelmes kigyóvadász.

— **Egy apa rémtette.** Egerből borzalmas családi drámáról ad hírt tudósítónk. Rab József kőműves revolverrel lelőtte négy gyermekét, a kik közül egy meghalt, három pedig a halállal vívódik, azután maga is öngyilkossá akart lenni, fölívágta az ereit s most a kórházban fekszik súlyosan megsebesülve. A szörnyű eset előzményei ezek: A Korona-vendéglőben jelmezes szüreti mulatságot rendezett az iparos ifjuság. Rabné, a kinek felnőtt, tizenhét éves leánya is van, jelmezt készített leányának és nagyban készült a mulatságra. Rab, mivel mostanában nem jól ment a dolga, arra kérte a feleségét és leányát, hogy ne költsékezzenek, hanem maradjanak el a mulatságról. Estefelé azután Rab korcsmába ment, a hol a különben józannak és tisztességes iparosnak ismert ember valószínűleg sokat ivott, mert mikor hazatért s feleségét és legnagyobb leányát nem találta otthon, revolvert ragadott, hogy többi négy gyermekét elpusztítsa. Mind a négyet halántékon lötte. Az egyik gyermek, egy tizenegy éves leány, azonnal meghalt, tizenöt éves leánya halálosan megsebesült. Halálos sebet ejtett a revolvergolyó a kőműves két fiugyermeke is, a kik közül az egyik nyolc, a másik ötéves. A szerencsétlen gyermekeket az atyjukkal egy kórházban helyezték el. Rab állapota is igen aggasztó.

— **Az áruló bajonet.** Székesfejérvárról írják nekünk: Az utóbbi időben tömérdek betörést követtek el a városban s a múlt hét egyik éjjelén egymásután nyolc helyen jártak a betörők. Minap éjjel Vinter Sándor sarló-utcai lakos felesége gyanus zajra ébredt. Fiával együtt kimentek a konyhába s látta, hogy két katona futva menekül az udvarból. Az udvaron feltörve találták a sertésölt; az ő mellett egy altiszti bajonet feküdt. Másnap Vinter Sándorné följelentést tett a rendőrségen s letétbe helyezte ott a bajonetet. A rendőrség nyomban átírt a 69. gyalogezredhez, a hol kinyomozták, hogy Csavajda János szakaszvezető az egyik betörő. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a többi betörést is katonák követték el. A vizsgálat folyik.

— **Pusztító vihar.** Mohácsról jelentik: F. hó 25-én délután négy órakor Vukovárott és környékén óriási zivatar dühöngött. A vihar vastag fákat csavart ki, háztetőket dobott le, uszályhajókat láncokról leszakított, sőt egy csavargőzöst is a partravetett, vizimalmokat elsüllyesztett. Később jégeső volt, mely a szőlőben óriási kárt okozott. A jégeső a szabadban levő embereket és állatokat megsebesítette. A Dunán a jég által agyonvert vad-szárnyasok százával uszályáltak. Később a jégeső ismétlődött, a mikor diónagyságu jég esett és a Szófia nevű gőzös összes ablakait beverte. A hajó legénysége a tíz percig tartó jégeső után több métermázsas jeget sepett össze a hajóról. A hajó nyolc órai késéssel érkezett Mohácsra.

— **Halálra ítélt honvéd.** Szegedről jelentik: Az 5. honvédezrednek egy közlegényét, Recski Jánost ma halálra ítélték. Recski János gazdag paraszt szülőknek gyermeke, s a múlt évben vonult be; eleinte jól viselkedett, de utóbb az itálnak adta magát s részeg állapotban rálőtt Dudás őrmesterre és egy tizedest is megsebesített. A katonai bíróság tegnap halálra ítélte Recskit. Az ítéletet fölterjesztik a honvédkerületi parancsnoksághoz.

— **A világ legnagyobb szállója.** Newyorki tudósítónk írja: A. J. Adams, egy szindikátus nevében megbizta C. Menit építeszt egy negyvenkét emeletes, óriás szálló építésével. Az épület öt millió dollárba kerül s Newyork legszebb helyén, a 6. és 7. avenuek között, a 32. és 33. utcák sarkán fog állni. A szálló magassága ötszáz láb lesz, s valósággal a felhők közé nyúlik. Szobáinak száma másfélszer több lesz, mint a Waldorf-Astoriáé, a mely szálló eddig a legnagyobb volt a világon. Kétezerkétszáz vendég fog kényelmet találhatni az új szállóban. Ötszáz szobát egyes vendégek részére tartanak fenn. Minden szobában lesz jeges víz, forró víz, gőzfűtés és villamos világítás. A 42. emeleten lesznek az ebédlők és a bálterem. Nyáron a tetőn árnyékos kertet rendeznek be. A pincében törökfürdő lesz egy 100 láb hosszú és 25 láb széles medencével. Ez a szálló lesz a világ legnagyobb épülete egy tömegben. Eredetileg a szállót 50 emeletre tervezték, de az építész tanácsára csak 42 emeletes lesz. Érdemes még megemlíteni, hogy a szállóban az ágyakat mind sárgarézből készítik és a butorzatot mahagoniból. A törökfürdő személyzetét Kairóból fogják hozatni.

— **Intés a kivándorlóknak.** Félhivatalosan jelentik: Utóbbi időben a titkos kivándorlási ügynökök oly módon igyekeznek kivándorlásra csábítani Kanadába, hogy magyar nyelvű füzetekben a Kanada északnyugati tartományaiban letelepedett magyaroktól leveleket, házaikról fényképfelvételeket közölnek. E füzetek természetesen mindent rózsás színben tüntetnek föl és akadnak olyanok, kiket az ügynökök csábításai meg tudnak nyerni s boldogulás reményében olyan telepekre vándorolnak ki, melyek rendesen 30—35 mérföldnyire vannak a vasutállomástól. Ujabban egy Missouri-államban létesítendő magyar telepre is igyekeznek az ügynökök települőket toborozni, miért is eleve óvunk mindenkit, nehogy hitelt adjanak a lelketlen s csak saját hasznukat néző ügynökök ígéreteinek, mert ilyen helyeken már a zordabb klimatikus viszonyok, de nyelvismeret hiánya miatt is, nélkülözéseknek, sőt a legnagyobb nyomornak lennének kitéve.

— **Garázdálkodó katona.** Fölháborító eset történt, mint a Székely Nemzet írja, Soósmező határszéli község közelében. Egy Balbocsán Vazul nevű oláh pásztor szétszaladt juhait akarta összeterelni, s e közben átlépte a határt. De alig haladt harminc-negyven lépésnyire, a mikor egy román katona rárontott s addig verte, a míg össze nem roskadt a pásztor. A bojtárnak, a ki elkísérte, sikerült elmenekülnie, bár a román katona őt is üldözte. A kézdivásárhelyi főszolgabíróság az élet-

veszedelmesen megsérült Balbocsánt kórházba szállíttatta s jelentést tett az alispánnak, a ki megindította a vizsgálatot.

— **44.000 előfizetővel** dicsekedhetik Tolnai Világ Lapja, melyet királyi közjegyzői okirattal tud igazolni. Ez igazán páratlan eredmény a képes lapok történetében. Százával érkeznek az elismerések az előfizetők részéről Tolnai Világ Lapjához, s legyünk őszinték, azt meg is érdemli ezen lap, mert rendkívül érdekes, tartalmánál fogva mindenkinek az érdeklődését magára vonja. Ha valami nagy szenzációt olvasunk a napilapba, a legnagyobb áldozatok árán is megszerzi annak hősét Tolnai Világ Lapja, s már a legközelebbi számban bentálaljuk az illető arcképét. Ez a lap igazi különlegesség. S ha tekintetbe vesszük, feltűnő olcsó előfizetési árát, bátran mondhatjuk, hogy nincs olyan család, a hol ezen lapra szükség nem volna. Kérjen egy mutatványt Tolnai Világ Lapjából, ott részletes felvilágosítást talál, a külön, a laphoz járó ajándékokra nézve is, de ha elő akar fizetni, előfizetési ár félévenként 4 frt helyett 2 frt 48 kr. Előfizetések a Magyar Kereskedelmi Közlönyhöz küldendők, Budapest, VII., Károly-körút 9.

Szerkesztői üzenetek.

A pilisi felső- és alsójárás kerületi erdőöreibek. Nagyon szomorú dolog az, ha a jól megérdemelt pénzt oly hosszú időn át egy közhatóságtól sem lehet megkapni. Önöknek nem lett volna szabad oly hosszú időn át az üres biztatásokkal beérniök, hanem panaszt kellett volna tenniök a vármegye alispánjánál, ki tudtunkkal nagyon erélyes ember s bizonyára kikerestette volna az igazukat. A mit nem tettek eddig, tegyék meg most. Az nem baj, hogy esetleg utazási költségeik a hűtlen tisztviselő kezén veszték el, mert tudtunkkal a vármegye felelős a tisztviselőiért.

A kiadóhivatal postája.

Oltyán László urnak, *Felmér.* Igéretét köszönettel tudomásul vettük. — Keresztes István urnak, *Kürpod.* A lapokat annak idején mindig kívánságához képest irányítottuk s utóbb a méhészeti tanfolyamra az augusztus 13-tól megjelent összes számokat egy csomóban is elküldtük. Azt hisszük, hogy legalább ezt megkapta; ha nem, sziveskedjék értesíteni, hogy még egyszer pótolhassuk. — Szendrei István urnak, *Magyar-Lápos.* A címet kiigazítottuk.

Hirdetések és pályázatok.

Ragadozó madarakat

minden fajukat frissen löve, fogva vagy mérgezve folyton vásárolok kitömés céljából.

Az ilyeneket szállítani óhajtó vadász urak sziveskedjenek ajánlataikat német nyelven hozzám küldeni, mire közelebbi tudnivalókkal levélben szolgállok.

MAYER EERENC,

präparator

Goldemőls, Csehország.

1—5

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorssajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér- — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. október 1.

53. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Az alsó erdészeti szakoktatás. — 2. Járások mozgalm. — 3. Tárcá: A nyulak viszontagságai. — 4. A nagyvilágból. — 5. Hasznos tudnivalók. — 6. Különfélék. — 7. Napi hírek. — 8. Szerkesztői üzenetek. — 9. A kiadóhivatal postája. — 10. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengerinyulakat, bagjokat és minden más állatokat magas áron vásárol az Élőállat kiviteli vállalat és állatnagykereskedő

O. FRANK, Wien V.,

- - Zentagasse 48. szám. - -

Továbbá szállítok mindennemű élő-vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat-kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott

➤ képes árjegyzéket ➤

ingyen és bérmentve küldök. — Csoportos nyulfogáshoz saját hálóimat és foglyok s fácánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg.

1—26

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros
Klastrom-u. 1.

KÖNYVNYOMDAI
SZAKÜZLET

AJÁNlja az őszi idényre dűsan
felszerelt papir-RAKTÁRÁT U. M.:
ELJEGYZÉSI-ÉS

ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.
MINDENNEMŰ
NYOMTATVÁNYAIT.

Diszes kiállítású

MEGHIVÓIT,
GYÁSZLAPJAIT és

FALRAGASZAIT STB.

Sürgőnycim:
Könyvnyomdaész.

„SZÁSZVÁROS“
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb vadász-fegyvereket jutányos árban
szállít

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Árak: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brauswetter János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórák, főtárlója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Számítan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az
erdőőri szakvizsgára magán uton
készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: Béky Albert,
m. kir. erdőész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti
Egyesületnél (Budapest V., Alkot-
mány-utca 6.)

Ára: 2.40 K, bérmentve 2.60 K.

ÉVKÖNYV

AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET

RÉSZÉRE

AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági esküről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugbérézése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgy-makk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőörök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kitömésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek címtára.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s így vaskos kötetet képez. **Az Évkönyvbe**

foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altishti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV“ 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővitéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem bevesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomtatni, a hányak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

„Évkönyv“ kiadóhivatala
Szászsebes.

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezte után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

Az „Évkönyv“
kiadóhivatala.

A kontinens régi jó hirnevű vállalata.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot

u. m. szavatolt frissen szedett

gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismert kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hirnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! ****

Elsőrangú magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás 1900. Grand-Prix. — Számos diszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.